

Návrh usnesení Senátu PČR k přípravě Národního plánu obnovy

Senát PČR

I.

1. oceňuje

příležitost, jíž pro zotavení členských zemí Evropské unie po koronavirové krizi nabízí Nástroj pro obnovu a odolnost;

2. nepovažuje

však pokrok vlády při přípravě Národního plánu obnovy, patrný z verze předložené Senátu v únoru 2021, za dostatečný pro úspěšné projednání s Evropskou komisí a budoucí rozvoj České republiky;

3. vyzývá vládu ČR

k dopracování plánu zejména v oblastech, jimiž jsou:

- úprava rozpočtu, který v předložené verzi překračuje alokaci odpovídající očekávané sumě, a proto neumožňuje posouzení proporčnosti výdajů na jednotlivé komponenty;
- jasnější strategické zacílení plánu, který by měl v úvodu obsahovat vymezení hlavních problémů, jež mají navrhované intervence řešit, stanovit průřezové priority a měřitelné makroekonomické, environmentální či sociodemografické indikátory naplňování cílů na úrovni celého plánu i příspěvek jednotlivých komponent k plnění těchto celkových cílů;
- dopracování jednotlivých komponent tak, aby textace měly obdobnou strukturu, míru detailnosti zpracování i odůvodnění v souladu s požadavky na zpracování, včetně souladu s principem „do no significant harm“ ve vztahu k životnímu prostředí;

4. vyzývá vládu ČR,

aby v rámci nastavení Nástroje pro oživení a odolnost zejména:

- stanovila pravidla k zamezení či řešení střetu zájmů v souladu s evropskou legislativou;
- usilovala o to, aby prostředky, jež budou v Národním plánu obnovy alokovány, byly využity účelně a smysluplně, a aby nastavená pravidla pro potenciálního žadatele byla co nejjednodušší a nejpřívětivější;
- informovala s dostatečným časovým předstihem o implementaci pravidel pro čerpání finančních prostředků (budto cestou stávajících operačních programů či jinými transfery);
- byla výše spolufinancování pro jednotlivé projekty pro budoucí příjemce akceptovatelná, a tím došlo k rozvoji investičního prostředí;
- posílila pilíř sociální a územní soudržnosti zejména s ohledem na regionální rozdíly v České republice a riziko jejich dalšího růstu, a to jak mezi kraji, tak v jejich rámci;
- soustředila se na reformy, jež skutečně přispějí k budoucímu udržitelnému růstu;
- při přípravě investic pečlivě zvažovala jejich budoucí udržitelnost;
- vyhnula se očividnému či skrytému vykrývání běžných provozních nákladů veřejných rozpočtů;
- důsledně koordinovala Národní plán obnovy s programy a plány dalších připravovaných evropských fondů (např. Plán spravedlivé územní transformace z Fondu spravedlivé transformace, Program rozvoje venkova, operační programy Víceletého finančního rámce, Modernizační fond, ReactEU, Horizont Evropa atd.);

5. vyzývá vládu ČR,

aby z hlediska obsahového v Národním plánu obnovy:

- místo průběžného financování důchodového účtu podpořila zvýšení odolnosti systému sociálních služeb, který byl pandemickou krizí silně zasažen a prokazuje celou řadu slabin, jež je třeba odstranit, mj. jde o zajištění personálních kapacit pracovníků, zvýšení digitální gramotnosti pracovníků v sociálních službách, rozšiřování kvalifikace pracovníků pracujících na sociálně zdravotním pomezí a řešení jejich odměňování;
- v rámci reformy podpořila změnu ve financování zdravotní a sociální péče na zdravotně sociálním pomezí v pobytových a terénních službách;
- v rámci komponent zaměřených na zdravotnictví podpořila zásadní posílení a rozvoj primární péče a zvýšení dostupnosti zdravotní péče v regionech a příhraničních oblastech;
- doplnila podporu odvětví cestovního ruchu, včetně lázeňství a souvisejících, jako odvětví nejvíce postižených dopadem restrikcí z důvodu pandemie koronaviru.
- odstranila podmínku v opatření 4.1. Systémová podpora veřejných investic (MMR), umožňující financovat pouze projekty zahrnuté do NIP (národní investiční plán), a podporu investic zaměřila na regiony v minulosti nedostatečně připravené, resp. regiony s nízkým čerpáním fondů a s velkými strukturálními problémy;
- dala vysokou prioritu finanční podpoře komponent zaměřených na vzdělávání a kulturu;
- dala vysokou prioritu obnově struktury krajiny, zvýšení její ekologické stability, zlepšení vodního režimu a morfologického stavu vodních toků a zlepšení druhové a prostorové skladby lesů;
- podpořila rozvoj kapacit v oblasti společenských věd, které jsou relevantní pro boj se společenskými i ekonomickými důsledky epidemie a vyrovnávání se s dalšími aktuálními výzvami (veřejné zdraví, fake news, sociální aspekty kyberbezpečnosti atd);
- lépe koordinovala plán na využití prostředků z Národního plánu obnovy se sousedními státy (Polská republika, Rakouská republika, Slovenská republika, Spolková republika Německo) a posilovala spolupráci a konektivitu v rámci regionu;
- prosazovala při zpracování Národního plánu obnovy prioritu strategické autonomie ČR a EU, kterou jako naléhavý požadavek odhalila právě epidemie COVID-19;

II.

1. žádá vládu ČR,

aby Senátu do 15. dubna 2021 předložila aktuální podobu návrhu Národního plánu obnovy;

2. žádá vládu ČR,

aby jej pravidelně, nejméně dvakrát ročně, informovala o dalším vývoji přípravy, projednávání a implementace Národního plánu obnovy;

3. pověřuje

předsedu Senátu, aby toto usnesení postoupil Evropské komisi.